

Llum: «La majoria de persones LGBTI hem tingut una adolescència una mica xunga emocionalment i sexual»

L'artista mataronina presenta la segona part del doble EP 'No Light Without Darkness'

Llum | Foto: Michal Novak | Maquillatge Leia díaz. Pentinat: Marcos pérez. Ungles: Frencie nails. Joies: RM ATU Gelovani i laia casademont. Vestit: Oriol Clavell. Estilisme: Pol Gómez.

Un any i mig després del final de la primera temporada d'*Eufòria* a TV3, l'exconcurstant **Llum** ha presentat dos EPs interconnectats, *No Light* (Vida Records, 2023), mirant al passat, i la segona part, *Without Darkness* (autoeditat, 2024), que afronta el futur. En total, l'àlbum inclou fins a nou cançons trilingües -en català, castellà i anglès- que s'endinsen en les vísceres més profundes de la cantant mataronina de nom real Llum Aymerich. Dues cares d'una artista emergent amb identitat pròpia.

El teu primer projecte no l'has presentat en un llarga durada sinó a partir de dos EPs, 'No Light' i 'Without Darkness', publicats per Vida Records. Quin és el motiu d'aquesta decisió?
Des del principi vaig pensar que era un projecte que tenia molt a veure amb la dualitat. Totes les lletres que havia escrit estaven vinculades amb les contradiccions, que al final són el que et fa

avançar i marca un punt de partida. Quan et passa una cosa dolenta sempre es diu que tot té una cara positiva, i aquesta és la idea del meu projecte. Des dels primers esbossos que tenia en una llibreta ja vaig marcar que volia llançar dos EPs.

En quins referents t'has inspirat en aquesta estratègia?

Tinc molts referents, com la cantautora nord-americana **Ayesha Erotica** o altres artistes vinculats al segell londinenc PC Music, que han publicat treballs en diversos EPs. A més, em quadrava molt per iniciar el projecte. De vegades un àlbum és una repte molt gran, que sovint costa molt de moure. Potser funciona molt bé les primeres tres setmanes, però després queda estancat.

De què va cada EP i per què són diferents?

No Light és una perspectiva sobre la **Llum** del passat des del present. I a *Without Darkness* la **Llum** d'ara fa una mirada cap al futur. Té un punt més ambiciós i parla de fer-se gran i de l'adulthood. *No Light* és blau, és aigua i té un punt més fràgil, mentre que *Without Darkness* és tot el contrari, vermell, terra, sang, i és molt més agressiu.

La sang i aquesta agressivitat queden paleses a la portada. Com va sorgir el concepte de la caràtula?

Es remunta al principi d'*Eufòria*. A la primera gala vaig proposar al director artístic Dani Anglès una escenografia per al tema "Like a Virgin", de **Madonna**. Tot i que em va expressar que li encantava la proposta, em va dir que havia de començar al programa com un Cavall de Troia. És a dir, havíem de vendre la **Llum** de manera que entrés bé al públic i no anar a sac des del principi. Tot i que en aquell moment no em vaig quedar amb la idea, vaig recordar la conversa quan un dia en una cafeteria estava llegint *Hamlet*, de Shakespeare, i em vaig imaginar literalment sortint d'un cavall sencer.

Tant a la portada de 'No Light' com a 'Without Darkness' hi apareixen dos animals: una balena i un cavall. Per què?

Perquè tots dos busquen expressar una sensació naturalista i emocional molt forta. *No Light* és el mar i uns rajos del sol il·luminant una balena, i *Without Darkness* és totalment el contrari perquè parteix d'un rebuig. El món dels animals m'inspira molt, i en general tot el que m'aboca la presència d'un ésser viu m'inspira i m'ajuda a crear. Per exemple, al tema "A galope" s'hi senten els cavalls, i al principi d'"Alba" una balena sortint de l'oceà.

EL TRACTAMENT DE LA VEU

Una cosa que identifica de la teva música és el tractament de les veus. Com les treballes?

M'agrada molt regravar les veus. Hi ha productors que són *haters* en aquest àmbit, però jo en soc molt fan perquè vinc del teatre musical i m'agrada treballar emocionalment les cançons per millorar-les. Si tinc una setmana més a l'estudi de gravació, interpretaré una cançó el triple de millor i podré prendre millors decisions. En general totes les veus del projecte les he editat amb un ordinador de 300 euros que tinc des de quart d'ESO. És molt important que les artistes puguin editar-se les seves parts vocals i que siguin conscients de com es plasmen en els màsters finals de les cançons.

Treballes les veus sense establir una sonoritat o un timbre determinat, sinó més aviat obert i totalment canviant?

Les decisions no les prenc en el sentit estricte de canviar la veu sinó per una qüestió de concepte. A "Without Darkness", per exemple, hi ha una veu superclipada i supersaturada perquè lliga conceptualment amb la cançó. Tinc llistes de reproducció només de referents vocals, per això segons la cançó hi ha diferents tipus de veus. En aquest sentit, els meus màxims referents són **Rosalía**, per la cura minimalista a l'hora de gravar i la forma gegantina que té quan les edita; **Björk**, pels efectes que fa servir, com les hipersaturacions a discos com *Homogenic* (One Little Independent, 1997), i també **Arca**, de qui m'agrada la sensibilitat i els detalls que aplica a les cançons, com els

sorolls amb la saliva que posteriorment transforma en capes de *reverb*.

La lletra del tema "A galope" podria representar perfectament el Cid Campeador del col·lectiu LGTBIQ+. Però, realment, quina història hi ha al darrere?

Uau, quin concepte! La història té una part molt clara i una altra de molt fosca, però en realitat sempre parla de la **Llum**, quan tenia 19 o 20 anys intentant viure de la música i fer-se un lloc a l'escena. De fet, ara presentarem el videoclip de la cançó que, literalment, va d'una persona que batalla per la seva vida. L'hem rodat a Andorra, envoltats de natura, i se n'han encarregat Adela Montolí i Èlia Lorente, que ja van dirigir el primer clip de "Tanatorio".

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=aYbGYtGwMTA>

La melodia de "Without Darkness" té certa similitud amb l'última cançó de Zoo abans del seu comiat: "Epíleg". Suposem que ha estat una coincidència, oi?

Ostres, és cent per cent coincidència, perquè el meu tema el vaig gravar fa un any i el de **Zoo** va sortir a principi del 2024! Em fa gràcia la coincidència perquè adoro molt en Panxo i sempre he estat molt fan de les seves cançons.

CAP A LES TENEBRES

A "Alba" cantes ?Quan s'alci l'alba perdo transparència'. La foscor pot ser un lloc agradable?

Sí, també pot ser agradable. Quan passes per un moment baix ets en un lloc d'on has de sortir sense pressa, sense deshumanitzar-te, i generant un gran espai d'autoconeixement. Quan estic trista i cansada penso que cal gaudir del moment per aprendre. I la idea de la transparència és una imatge del moment de desprendre's del cos i ser part del paisatge, quan et converteixes en part d'un tot més gran.

Ens ha semblat interessant la frase perquè en la foscor no podem ser observats i, per tant, som més transparents.

Clar, per això cal acceptar els pensaments més obscurs, perquè si no tens ombres és que estàs mal il·luminada. Si ens neguem a tenir pensaments foscos o contradictoris, sentir coses que potser no ens aporten res en un moment donat o, fins i tot, si no tenim sentiments egòlatres, segurament és que no estem bé.

Llum Foto: Foto: Michal Novak. Maquillatge Leia d'Íaz. Pentinat: Marcos Pérez. Ungles: Frencie Nails. Joies: RM ATU Gelovani i laia Casademont. Vestit: Oriol Clavell. Estilisme: Pol Gómez.

A "Trinxera", repeteixes diverses vegades la frase ?I cada memòria sura, el llimb d'una il·lusió adulta'. Què vols dir amb aquest vers?

La "Trinxera" significa una mena de mort, perquè al final del tema tot es crema. Però, alhora, representa una última oportunitat per tenir present la **Llum** del passat durant la resta de la vida. I perquè això sigui possible he de superar el passat i projectar-me cap al futur, recordant-me que estic present. És una manera d'intentar arreglar el meu passat plantejant-me una mena d'il·lusió adulta en què el món avança de cop i volta.

Consideres que el pas d'entrar a l'adulesa és una mena de mort i renaixement de la persona?

No crec que sigui una espècie de mort... És el moment de ser conscients d'on venim i sanar les ferides per entrar en l'adulesa ben purgades. Cal poder gaudir de tot, per exemple, podent desenvolupar-nos plenament i sense inseguretats en el vessant sexual. La majoria de persones LGTBI hem tingut una adolescència una mica xunga des del punt de vista emocional i sexual. I, en aquest sentit, sentim sovint que no hem tingut adolescència i trobo que les memòries del passat van surant especialment en un moment de transició.;

L'adulesa és l'etapa vital en què cal curar les coses?

No, la vida és per viure-la al cent per cent. No hi ha cap moment concret per curar i sanar les persones, sinó que és un tema que s'ha de treballar sempre. No té sentit fer teràpia quan tens 20 anys i després no fer-ne mai més i pensar que estaràs perfecte. La vida és un aprenentatge constant. La cançó té a veure amb la sortida d'*Eufòria* quan el meu entorn i la resta del món van canviar al cent per cent i necessitava establir i fixar alguns valors per tenir clar de quina manera volia avançar.

Aquest estiu actuaràs a diversos festivals, entre els quals el Vida. Com serà el format del

directe?

Per a la gira d'estiu seguiré fent duet amb Arnau Grabulosa ?**Grabu**', perquè ens funciona molt bé. Crec que encara hem de seguir explorant les cançons en aquest format. I segurament per a la tardor ja preparem un nou directe, amb més temes i noves col·laboracions que han de venir.